

Bestuurlijk gesproken

Nieuw bestuurslid Stichting PDL stelt zich voor

Mijn naam is **Roger Pieters** (1964) en ik ben werkzaam als trainer voor het Albeda Zorgcontract van het Albeda College te Rotterdam.

Ik heb in 1988 de HBO-V te Rotterdam afgerond en heb de eerste vijf jaar na mijn opleiding werkervaring opgedaan als verpleegkundige binnen diverse zorginstellingen in de regio Gouda, Utrecht en Rotterdam. Na het afronden van de lerarenopleiding en het volgen van een aantal Post HBO-opleidingen, werkte ik vanaf 1994 voor diverse Regionale

Opleidingen Centra's (ROC's) in Nederland in de functie van coördinator en trainer voor de bij- en nascholing. Deze trainingen richten zich met name op de gediplomeerde Verzorgenden (IG) en (MBO/HBO) Verpleegkundigen. Ik ontwikkel en geef trainingen zoals 'Werkbegeleiding en coaching' t/m trainingen 'Verpleegtechnische Vaardigheden' en 'Train de trainer'.

De laatste vijf jaar werk ik vanuit het Albeda College tevens als gecertificeerde PDL-trainer (met nog drie andere trainers) en verzorg ik trainingen voor diverse instellingen door heel Nederland. In samenspraak met het management van zorginstellingen bespreek ik in hoeverre de aangeleerde vaardigheden binnen de PDL-training vertaald kunnen worden naar de visie van de instelling.

Om dit op een juiste wijze vorm te geven vind ik het van belang om PDL-trainingen in samenspraak met o.a. ergotherapeuten

Bestuurlijk gesproken	1	p n o u d i n h o u d
Het beschadigde brein Verslag PDL-congres 2016	1	
Platform EMG	2	
Ritme van je leven Verslag EMB-congres	3	
Is passiviteit te meten?	3	
Nieuwe PDL-publicaties	2/3	
Korte berichten en agenda	4	
Belangrijke adressen en informatie	4	

en fysiotherapeuten - van de zorginstelling waar ik de training geef - uit te voeren.

Gedurende meerjarige PDL-trainingstrajecten die ik voor zorginstellingen verzorg, maak ik altijd de afspraak met het management om vooraf of gedurende het trainingstraject een of meerdere dagdelen mee te lopen op de afdeling/units. Dit niet alleen vanuit mijn interesse als verpleegkundige, maar vooral om de PDL-training 'op maat' te kunnen maken voor de cursisten.

r.pieters@albeda.nl, tel: 06-46944309

Het beschadigde brein

Verslag PDL-congres 15 maart 2016

Met groot genoegen kijkt het bestuur terug op het PDL-congres van afgelopen 15 maart jl dat in De Reehorst te Ede heeft plaatsgevonden. Het was een inspirerende en zeer geslaagde dag! Vanuit verschillende zorginstellingen hadden deelnemers zich hiervoor ingeschreven. De keynote-sprekers hebben tijdens het ochtendprogramma de aanwezigen een interessante kijk gegeven in o.a. de werking van de hersenen van de dementerende en ouder wordende zorgvrager en middels praktijkcasuïstiek uiteengezet wat zoal oorzaken kunnen zijn van onverklaarbaar 'moeilijk' gedrag bij mensen met dementie. In de middagsessies hebben de workshopleiders PDL op enthousiaste wijze belicht en dit praktisch voor de aanwezige zorgprofessionals vertaald in aantal interactieve sessies. Workshops werden o.a. gegeven in het toepassen van 'voorkeurshoudingen en key-points' tot en met 'PDL en haptonomie in de praktijk'. In de evaluatie-gegevens van de deelnemers die n.a.v. het congres zijn verwerkt, kwam onder meer naar voren dat het van groot belang is dat de individuele zorgprofessional in elk individueel

Jos Cuijten, gespecialiseerd in ouderenzorg en dementie, tijdens het PDL-congres

contact met de (dementerende) zorgvrager zich bewust is van zijn/haar benaderingswijze. Daarnaast dient de hulpverlener steeds weer in het contact met de zorgvrager aandacht te blijven houden op de wijze van communiceren/handelen naar de zorgvrager en diens familie/mantelzorger.

Save the Date

De Stichting PDL bestaat in 2017 25 jaar en organiseert ter gelegenheid daarvan het PDL-jubileumcongres op dinsdag 7 november 2017!

Reserveer deze datum alvast in uw agenda. We zullen u via de nieuwsbrief en de website www.stichtingpdl.nl op de hoogte houden van het programma en de locatie van dit congres.

Platform EMG

De afkorting in Platform EMG staat voor 'Ernstig Meervoudig Gehandicapten'. Tegenwoordig spreken we liever van 'beperkingen' dan van 'gehandicapten', maar vanwege de naamsbekendheid van EMG is ervoor gekozen de afkorting te handhaven. In de communicatie over het onderwerp wordt echter altijd gesproken over Ernstig Meervoudige Beperking. Mia Nijland (1961), orthopedagoog, is coördinator van het platform.

Toegevoegde waarde van PDL

Het Platform EMG is een onafhankelijk kennisnetwerk en informatiepunt voor en door een ieder die professioneel of persoonlijk betrokken is bij mensen met een ernstige meervoudige beperking. Kennis en ervaring worden gebundeld en gedeeld. Mia kreeg op enig moment de Nieuwsbrief van de Stichting PDL onder ogen: 'Ik kon niet direct een beeld vormen van PDL, maar wat ik las intrigeerde me wel. Het maakte me nieuwsgierig, omdat ik het idee kreeg dat deze manier van kijken naar de zorg ook voor onze doelgroep interessant zou kunnen zijn. Net als de bewoners in de verpleeghuiszorg krijgen ook mensen met een ernstige meervoudige beperking te maken met afhankelijkheid. Wat doe je als het ophoudt mensen te kunnen activeren, als ze echt weinig meer zelf kunnen? Hoe kun je een manier van omgang ontwikkelen, waarbij je afhankelijkheid zo plezierig mogelijk kunt laten verlopen?'

Via Prisma en hun Methode Meer Mens ontdekte Mia dat er interessante raakvlakken waren tussen Meer Mens en PDL.

Om haar nieuwsgierigheid te bevredigen bezocht Mia een congres van PDL: 'Ik zag hoe PDL vanuit visie en attitude praktisch vorm geeft aan handelingen in de zorg. Ik kreeg steeds meer concrete beelden over bijvoorbeeld de rol van keypoints bij zorghandelingen. Voor mensen met een ernstige meervoudige beperking en in de palliatieve zorg heeft PDL daarin een toegevoegde waarde.'

Van papier naar digitaal

Laatste papieren nieuwsbrief PDL-actief

Dit is de laatste PDL-Actief in papieren versie. Vanaf de volgende uitgave zal deze alleen in digitale vorm uitgegeven worden. Voordelen van de digitale versie:

- U kunt deze eenvoudig delen met uw collega's binnen en buiten de organisatie.
- U ontvangt dan tevens onze nieuwe digitale nieuwsbrief PDL-educatief met alle nieuws over scholingen en deskundigheidsbevordering. Deze verschijnt ook twee keer per jaar.
- U spaart het milieu.

Wilt u de PDL-Actief blijven ontvangen in digitale vorm? Retourneer dan de bijgesloten kaart of meld u aan voor de nieuwsbrief via onze website: <http://stichtingpdl.nl/nieuwsbrief/aanmelden-nieuwsbrief/>

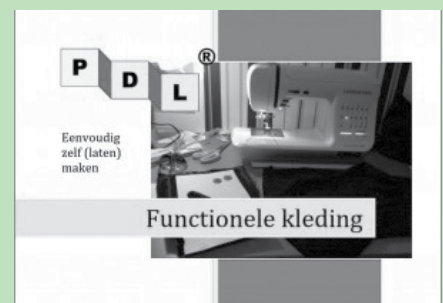
Nieuwe PDL-publicaties

Functionele kleding; eenvoudig zelf (laten) maken

Functionele kleding is een belangrijke voorziening binnen PDL. Maar functionele kleding kan ook duur zijn om aan te schaffen. Vooral wanneer iemand al een hele kast vol kleding heeft! Dit boekje geeft praktische tips over hoe je daarvan eenvoudig zelf functionele kleding kunt (laten) maken.

Dat bespaart niet alleen geld, maar voorziet ook in de specifieke behoefte van degene die de kleding draagt. En het zorgt ervoor dat de kleding waar iemand zo aan gehecht is, ondanks de lichamelijke beperkingen gewoon gedragen kan blijven worden.

In dit boekje vind je beschrijvingen met naai-instructies en maar liefst 88 foto's over het (laten) aanpassen van blouses, rokken, broeken, nachtkleding en kleding om lekker warm naar buiten te kunnen. Het is geen patronenboek, maar vooral een boekje met veel suggesties en beschrijvingen van hoe de aanpassing gerealiseerd kan worden. Hierbij kunnen allerlei individuele combinaties en keuzes gemaakt worden.

Is passiviteit te meten?

Is het mogelijk om met een meetinstrument te bepalen wanneer je over gaat tot het toepassen van PDL? De eerste werkgroep PDL heeft eind jaren '80 het PDL-cijfer bedacht om te kunnen meten of PDL een geschikte zorgmethode is voor de individuele passieve cliënt. Hierbij werden eenvoudig de verschillende PDL-factoren bij elkaar werden opgeteld. Dit bleek echter niet valide en betrouwbaar.

Nader onderzoek

In 2001 verrichtte Henk Nijkamp onderzoek naar het PDL-cijfer. Dit leidde tot betere omschrijvingen en invulcriteria, maar binnen dit onderzoek is het niet gelukt om het PDL-cijfer te valideren. Bij het formuleren van zijn conclusies moedigde Nijkamp aan om verder onderzoek te doen naar het PDL-cijfer. Hij schreef: 'Hopelijk zal er een gezonde discussie ontstaan over het PDL-cijfer.'

In 2008 greep Gea van Dijk de uitdaging aan. In haar proefschrift 'PDL- kwaliteit van leven is meer dan cijfers' combineerde zij het PDL-cijfer met een aantal vragen uit de ZZP-scorelijst. Deze lijst wordt in Nederland gebruikt voor het bepalen van de zorgzwaarte van een cliënt. Door het combineren van het PDL-cijfer met de ZZP-scorelijst ontstond een nieuwe lijst die uitging van dezelfde PDL-factoren, maar waarbij per PDL-factor wel verschillende scores toegekend konden worden op basis van de mate van passiviteit, en waarbij iedere PDL-factor evenredig qua zwaarte werd meegewogen. Door de koppeling met de ZZP-scorelijst en door de andere puntentelling is deze scorelijst betrouwbaar en gevalideerd.

Uitkomsten van de PDL-score

PDL-score 18 of hoger: indicatie voor het toepassen van PDL, geïntegreerd in de hele zorgverlening. PDL-score lager dan 18: PDL niet geïntegreerd in de hele zorgverlening toepassen, maar handelingen, hulpmiddelen of voorzieningen uit de PDL-methodiek voor de betreffende deelpassiviteit gebruiken. Wanneer de PDL-score in het verloop van tijd vaker wordt gemeten, levert de lijst ook objectieve informatie over het verloop van de zorgzwaarte van de cliënt. Je kunt deze scorelijst gratis downloaden op onze website, via de link: <http://stichtingpdl.nl/publicaties/protocollen>
Wil je meer weten over de PDL-score: het boek van Gea van Dijk is te bestellen via onze website.

Inmiddels is ook de publicatie **Meetinstrumenten en PDL** verschenen.

Meetinstrumenten en PDL

Deze publicatie is geschreven voor zorgprofessionals die op zoek zijn naar meetinstrumenten die gebruikt kunnen worden bij de uitvoering van PDL-zorg. Er worden meetinstrumenten besproken die geschikt zijn voor het vaststellen van de zorgzwaarte als hulpmiddel om te bepalen wanneer PDL-zorg nodig is. Daarnaast bespreekt dit boekje instrumenten voor het meten van de effecten van PDL. Er wordt beschreven wat het toepassingsgebied van het meetinstrument is, op welke wijze het instrument wordt toegepast en op welke wijze het bijdraagt aan het transparant maken van de effecten van PDL. En: met toestemming van de verschillende ontwikkelaars van deze meetinstrumenten zijn ook de scorelijsten in z'n geheel opgenomen in de publicatie zodat het een mooi compleet geheel is waar je, in je eigen organisatie, meteen mee aan de slag kunt.

De meetinstrumenten kunnen gebruikt worden in zowel de verpleeghuiszorg als bij de zorg voor verstandelijk gehandicapten.

Beide publicaties zijn te bestellen via de website van stichting PDL. Link: <http://stichtingpdl.nl/publicaties/mobicare/>

Ritme van je leven

Verslag EMB-congres

Op donderdag 24 maart 2016 werd voor de zesde keer 'Het EMB-Congres' georganiseerd. Dit is hét jaarlijks terugkerende evenement van het Platform EMG (zie bovenstaand artikel), waar professionals en ouders elkaar ontmoeten en actief kennis delen. Dit jaar was het thema 'Ritme van je leven'.

Ritme: herhaling én variatie

Ritme bleek een thema met veel invalshoeken, zoals het ritme van de seizoenen, het ritme van de levensfasen, dagen nachtritme, bioritme of het ritme bij dans en muziek.

Leven in een natuurlijk ritme is voorwaarde voor een vitaal leven. Wanneer we ons leven ritmisch organiseren, creëren we routines waar we niet over na hoeven te denken zegt Marli Huijer, bijzonder hoogleraar, in haar boek **Ritme**. Ritme in ons leven zorgt voor herhaling maar ook voor variatie. Juist door dat terugkerende aspect krijgen we mogelijkheden voor verandering en vernieuwing. Hierdoor kunnen we het leven makkelijker inrichten zoals wij dat zelf willen en meer dingen kunnen doen die we echt willen, waar we anders misschien de 'tijd' niet voor hadden gehad. Hoe dat werkt voor personen met EMB stond centraal op het congres. De dag bood een groot scala aan workshops, een informatiemarkt en gelegenheid tot netwerken. De doelgroep bestond uit iedereen die professioneel of persoonlijk betrokken is bij kinderen, jongeren of volwassenen met EMB, zoals (ambulante) begeleiders, leerkrachten, logopedisten, gedragsdeskundigen, intern/coördinerend begeleiders, fysiotherapeuten, ergotherapeuten, logopedisten, muziekbegeleiders en -therapeuten, ouders en verwanten.

PDL

Vera Mölders en Det de Wit, PDL-docenten vanuit Stichting Prisma, verzorgden een van de workshops. Zij lichtten de uitgangspunten toe: door tijdens de dagelijkse verzorging de persoon aan te raken en te verzorgen, ben je bezig met het zorgcontact. Iedereen wil gezien en aangeraakt worden als mens, ook de persoon die heel erg afhankelijk is van onze zorg. De deelnemers kregen een kijkje in het modulaire trainingsprogramma dat Prisma heeft toegepast op de praktijk in de verstandelijk gehandicaptenzorg. Daarnaast was Prisma aanwezig met een informatiestand, waar we informatie ter inzage hadden en waar veel vragen over PDL en de training gesteld werden. Medewerkers maakten belangstellend kennis met PDL en we kregen veel positieve reacties, met name over de mogelijkheden de dagelijkse praktijk.

Korte berichten

Modularium PDL: fris en up to date

Afgelopen jaar is gewerkt aan het bijstellen van het modularium PDL.

Aanleiding hiervoor:

- overlappings/dubbele tekst in verschillende hoofdstukken
- overzichtelijkheid, indeling en leesbaarheid van de hoofdstukken
- samenvoeging module 8 en 9
- tekstuele fouten
- methodisch werken met PDL in de hoofdstukken verwerken
- nieuwe evidence based informatie/achtergronden

De werkgroep, schrijvers en redactie, bestaat uit: Erna Hopmans (logopedist Stichting Prisma), Norma Claussen (verpleegkundig docent AVZN), Nory Tromp (verpleegkundig docent AVZN), Roger Pieters (verpleegkundig docent Albeda College) en Sylvia Meinders (fysiotherapeut Bruggerbosch).

De werkgroep heeft medio 2015 een plan met taakverdeling en een tijdspad gemaakt en is aan de slag gegaan. Op een drietal momenten is de werkgroep bijeengewees en zijn vanuit een gedeelde visie, de module-inhouden en -opbouw besproken en de bijstellingen vastgesteld. Schrijvers en redactie hebben constructief en hard gewerkt. Inmiddels nadert de afronding en met ingang van het nieuwe schooljaar kan met het nieuwe modularium worden gewerkt. Het resultaat is een up to date, fris en gerestyleerd modularium!

Nieuwe groep PDL-coaches geschoold

Op 27 mei is een groep van acht PDL-ers geschoold tot PDL-coach. Zij waren afkomstig uit vijf verschillende organisaties en gaan nu ieder in hun eigen organisatie aan de slag om PDL verder vorm te geven. De PDL-coach training is speciaal voor die PDL-ers die meer didactische vaardigheden willen opdoen om PDL verder 'op de kaart te zetten' middels workshops, vakinhoudelijke overleggen of klinische lessen voor hun collega's. Voor sommigen is dit een opstapje naar PDL-docent. In een zonnig Deventer zijn de deelnemers geschoold door 1e en 2e graads Verpleegkundig Docent Nory Tromp. De deelnemers waren na afloop enthousiast en gaven tijdens de evaluatie aan veel praktische kennis te hebben opgedaan. We wensen Anne, Carola, Gerda, Hannie, Maria, Patricia, Priscilla en Priska veel succes!

Wil jij dit ook? Op 18 november is de volgende mogelijkheid. De locatie is weer in Deventer, bij restaurant 'De Keizerskroon'. Zie voor meer informatie onze website <http://stichtingpdl.nl/cursus-pdl-coach-27-mei-en-18-november-2016/>

Agenda

17 november 2016

PDL-docentenvergadering

Aanvang 13.00 uur

Docenten ontvangen een persoonlijke uitnodiging

18 november 2016

Cursus PDL-coach

Gehele dag, locatie: Deventer.

Inschrijven via inschrijfformulier op www.stichtingpdl.nl

7 november 2017

PDL-jubileumcongres

Adressen en informatie

Stichting PDL

www.stichtingpdl.nl

info@stichtingpdl.nl

Informatie over PDL-training en -workshops

Albeda College, Unit Gezondheidszorg, Rotterdam

AVZN, Academie voor Zorgend Nederland, Hedel

Bruggerbosch, Enschede

Stethos Opleidingen en trainingen, Leeuwarden

Prisma (VG-sector), www.prismanet.nl

PDL-uitgaven

- Kennismaken met PDL

- Boek Training PDL

- Boek training PDL in de zorg voor mensen met een verstandelijke beperking

- PDL: Kwaliteit van Leven is meer dan cijfers

- DVD's: 'Wassen en kleden op bed', 'De 7 PDL-factoren'

- Functionele kleding eenvoudig zelf (laten) maken

- Meetinstrumenten en PDL

Deze publicaties zijn te bestellen bij Mobicare.

Ga naar www.stichtingpdl.nl en klik op het logo van Mobicare.

PDL-gecertificeerde instellingen

Curamus: www.curamus.nl

De Stelle: www.warmande.nl

Hartkamp Raalte: www.carinova.nl

Bruggerbosch: www.bruggerbosch.nl

Ter Schorre: www.svrz.nl

Den Weeligenberg: www.zorgbalans.nl

Azora: www.azora.nl

Colofon

Deze nieuwsbrief is een uitgave van de Stichting PDL en verschijnt twee maal per jaar in een oplage van 1000 stuks.

Redactie

Sylvia Meinders en Lindy Slinkers

Elseline Knuttel (De Inktvis)

Tips voor de redactie:

+31 (0)78 6310 380, info@inktvis.nl

Druk

Morks & Holster drukkerij, Dordrecht

www.stichtingpdl.nl